

SLOVENSKI NAROD.

Izjava vseh dnu popoldne, izvenredni naključje in priložnost.
Možnosti Proctor 1 m/m x 54 m/m za navadne in male oglase 30 vrn.,
za uradne razglase 1-20 K, za poslano in reklame 2 K. — Pri naročilu
nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znanost za odgovor.

Vpr. v. št. 10. „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflova
ulica št. 5, priljubljeno. — Telefon št. 99.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 120—	celoletno	K 140—
polletno	60—	polletno	70—
3 mesečno	30—	3 mesečno	35—
1 mesec	10—	1 mesec	12—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročilni vedno po nakaznici.
Na samo plačeno naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje.
Telefon št. 99.

Dopisne sprejeme le podpisane in naključne frankovane.
Receptivne ne vlač.

Posamezna številka velja 60 vinarjev.

Naše meje s strateškega vidika.

Naše meje proti kraljevini Italiji.

(Izpod peresa odličnega veščaka.)

Če se pomisli, da je naša meja na zapadu dolga 200 km in bi jo hoteli umetno utrditi, bi to stalo po mojem računu po predvojnih cenah okoli pol milijarde brez nadaljnjega vzdrževanja, poleg vsega tega pa ne bi mogli zavarovati Ljubljane, Ljubljanske kotline in Savske doline pred sovražnikovim ognjem, ampak bi morali vzdrževati te utrbe in velike posadke samo radi navedenih premogokopov in razvoja sil (Aufmarsch) na zapadni meji.

Nastane vprašanje: ker je mejna črta tako očitno slaba in bi njena utrditve in vzdrževanje neobičajno velikih posadk zahtevalo silne finančne izdatke, imamo-li vzhodno te mejne črte kak prostor, ki je po naravi tako močan, da bi nam lahko služil v resnih časih kot obrambena baza?

Imamo, a to bi bila črta Save od Podkorena do Ljubljane ter južno čez višine zapadne doline Ribnica-Kočevje do Kulpe na Hrvaški meji. Četudi nima ta črta posebne strateške vrednosti, vendar je boljša od sedanje mejne črte. No, o tem ne bi smeli niti razpravljati odgovoren vojak in politik, ker bi to značilo staviti neposredno v bojno črto najrodovitnejše in najkulturnejše dele Slovenije, Savsko dolino in Ljubljansko kotlino ali z drugimi besedami, uničiti te dele. Poleg tega je ta črta iz operativno-željezniških vzrokov kot obrambna črta nemogoča.

Iz središča naše države vodi v mejni prostor v Slovenijo samo ena zelo dobra železniška proga in to je proga Skopje - Beograd - Brod - Zagreb - Zidani most - Ljubljana. Na tej progi prideta v poštev v mejnem prostoru kot izkrcavališči za čete ob priliki razvoja sil (Aufmarschtransporte) samo dve železniški postaji in sicer Zalog in Ljubljana. Vse železniške postaje vzhodno Zaloga leže v jako ozkem defileju Save, ki sega od Zaloga skoro do Krškega. Izkrcavanje operativnih enot s številnimi vozili v tej 80 km dolgi, globoki in ozki jami je operativna nemogočnost, ravno tako nemogoče je tudi vzdrževanje zvišanega železniškega prometa, ker bi to značilo, izkrcati in razvijati sile (Aufmarsch) v mišji pasti, kjer stoji pred vrati mačka, da nas zagradi.

Mi smo torej prisiljeni iz vojaških, političnih in železniško-tehniških razlogov, da razvijemo svoje sile na sedanji mejni črti, ali bi pa morali izprazniti skoro celo Slovenijo.

Če bi mi žrtvovali tudi zadnji novič, da si zavarujemo mejo z umetnimi utrditvami, vendar ne bi mogli preprečiti bombardiranja omenjenih dveh važnih in jedrskih železniških izkrcavališč in glavnega mesta Ljubljane že prvi dan sovražnosti.

Iz tega se najbolj vidi, kako si je zagotovila kraljevina Italija strateški napad in da ne služi mejna črta samo obrambi ampak napadu, kajti kateri vojskovedca bo riskiral in dopustil, da se mu vse čete, ki jih pelje na fronto, demoralizirajo že prvi dan operacij v izkrcavališčih vsled najtežjega

topovskega ognja, in kdo bi sploh mogel opravljati železniški promet na teh postajah pod vtisom tega ognja. Beograd ve iz lastne skušnje, kaj to pomeni, razvaline magazinov, izložišč itd. pričajo o tem še danes.

Poleg vseh izdatkov za utrbe, vzdrževanje velikih posadk in povišanega stanja, bi morali zgraditi v prostoru na meji še strateške železnice z izkrcavališči, ki niso izpostavljene prvi dan zapletljivej sovražnemu ognju. Zopet finančni izdatki in obremenitev v neznosnih številkah!

Te strateške meje delujejo pogubno zlasti na razvoj razmer v Sloveniji. Če nečemo, da nam bo za orožje sposobna mladina vsled strateškega napada izgubljena za domovino (glej Belgijo) bi morali organizirati Slovenijo čisto militaristiško sliči kot staro granco, torej nam je vsiljen po svetovni vojni, mesto omejitve militarizma in prehoda k militari, najhujši militarizem za Slovenijo, ker je to za nas življensko vprašanje.

Najhujša posledica pa je, da se ekonomski absolutno ne bo moglo razviti vsled slabih strateških mej ravno srce Slovenije, t. j. Ljubljana, Ljubljanska kotlina in Savska dolina. Vprašam, kdo bo razvil po skušnjah v svetovni vojni v tem srcu Slovenije industrijo, zidal tovarnice, ko ve vsak, da lahko uniči uničevalni ogenj najtežjih topov vse že prvi dan sovražnosti?

Vprašam, ali lahko ostane Ljubljana s svojimi važnimi političnimi in narodnimi napravami središče Slovenije, če je lahko po pol dnevu hoda v sovražnih rokah?

Pri teh slabih strateških mejah ne bo živila samo Slovenija, ampak tudi cela država v neprestani nervoznosti, nikdar se ne bo rešila takozvane poskusnega mobiliziranja. Ker bodo pri znani naravi našega soseda brezdomno spori, zlasti pa bo prišlo vsled našega ljudstva, ki pride pod italijanski jarem, vsako leto do diplomatskih zapletljajev.

To stanje poznamo mi najbolje, ker smo ga preživeli v letih 1908—1914.

Brez vsakega pretiravanja se danes lahko predvidi, da ne samo Slovenija, ampak da cela naša država ne more tega trajno držati, ker ji je vsled strateških mej po skrajni brezobzirnosti vsiljena volja kraljevine Italije, kateri se mora pokoriti ali pa se braniti, kar znači v najkrajšem času novo vojno, če se radikalno ne spremeni duh človeštva: da pa se ne bo tako lahko spremenil, nam kaže postojanje zaveznikov v Parizu, ker ne velja samo sedaj, ampak bo tudi nadalje veljal rek »kdo je lažji, ta tlači« in tega ne bo iztrebil iz človeške narave niti Wilson niti Lenin.

Meje, ki jih je želeli.

Pri proučevanju naših mej proti Nemški Avstriji bomo še jasneje videli, da je iz vojaških razlogov nevzdržljiva sedanja mejna črta proti kraljevini Italiji.

Vsled tega nastane vprašanje, kako se izvleči in rešiti iz tega nesrečne

ga položaja, ki nam grozi z vojaškim suženjstvom na morju in na suhem in nič manj s politično in gospodarsko odvisnostjo od kraljevine Italije.

Sedaj, ko še ni definitivno določena naša meja proti kraljevini Italiji, je še upanje in edini izhod iz tega položaja, da dobimo kot minimum naših zahtev take meje, ki nekoliko paralizirajo prej navedeno pogibelj.

Naša naravna meja proti kraljevini Italiji bi bila Soča. To bi bila naša idealna meja v vojaškem, narodnem in gospodarskem smislu. Mi, kakor Italija bi imeli v tem slučaju čisto defenzivne meje, obe državi bi bili strateško zavarovani.

Kraljevina Italija je izkusila v 12 bitkah važnost tega prostora za našo obrambo. V 12 bitkah ni mogla poleg vse svoje moči prebiti fronte na Soči. Italijanska premoč je bila v prvih štirih bitkah neverjetna, pehota v razmerju 1:4 (Avstrijci: Italijani), topništvo 1:8 (Avstrijci: Italijani), to se pravi, da je imela kraljevina Italija na fronti štirikrat toliko pehote in osemkrat toliko topništva kot Avstrijci. Te številke dokazujejo najbolj strateško vrednost Soče in terena vzhodno Soče kot mejnega prostora. Ta vrednost bi se še potenciala s tem, ker ne bi branila meje mešana avstrijska ampak naša narodna vojska. Zato pa noče Italija nič slišati o tej meji, ker bi morala s tem opustiti smer svoje bodoče politike, ki temelji na osnovi »Drang nach Osten«.

To pa nas ne sme ovirati, da ne skušamo zagotoviti razvoja bodočemu pokolenju in že sedaj preprečiti vojne, ki nam gotovo grozi v 20—30 letih. Namreči vse sile, da dobimo Sočo kot mejo. Mogoče postane nemogoče »mogočim«, če vstrajamo pri naših pravičnih zahtevah in damo Italijanom razne druge koncesije. Nobena žrtva ne bi bila za nas predraga, če dobimo Sočo kot mejo v zameno.

Trst.

Ko je prišla Italija v dilemo, ali naj prepusti Trst svoji usodi, ali pa naj ga vzdržuje na škodo drugih italijanskih luk, se je odločila za prvo, možnost in prodaja danes Trst na licitaciji.

S tem upa, da bo postal Trst to, kar je bil pred vojno, namreč glavna luka držav, ki so tvorile nekdanjo avstro-ogrsko monarhijo. Ni tu umestno, da bi se spuščali v razpravljanje, ali ni priznala s tem Italija implicite, da Trst ne spada k njej, ker mora pred njo poginiti, in da spada še manj k Italiji ozemlje, ki leži vzhodno od Trsta — tu bi bila hvalevredna naloga toliko poveljevanje zveze narodov — pogledmo za trenutek samo dejstva. Kakor hitro se proglasi Trst takorekoko kot svobodno mesto, je brezdomno, da bo naval v Trstu iz vseh delov nekdanje mo-

narije velik, kakor je to navada v takih mestih. Tu pa mi ne smemo držati križem rok. Gledati moramo, da ne utone naš tržaški živelj v valovju tujstva. Vsaka postojanka, ki smo jo imeli pred vojno, se mora ne samo vzdržati, ampak moramo iti brez obotavljanja na to, da bo naš vpliv dominiral nad vsemi drugimi. To ni danes nič nemogoče, če pomislimo, da smo tvorili do konca vojne kot poldrugmilijonski narod v Trstu znatno manjšino, da pa smo danes država, ki se prišteva med srednje. Zato mora biti naša parola ne izseljevanje iz Trsta, ampak naseljevanje, in sicer naseljevanje iz vseh delov države. Dolžnost naših trgovcev je, da dopisujejo s Trstom samo v slovenskem ali srbohrvatskem jeziku, da odklanjajo vsako internacionalnost v tem oziru, ki se bo skušala vthotapljati samo v našo škodo. Brez ozira na to, kako bo odločila končno mirovna konferenca o Trstu in o vsem našem zapadu, se moramo zaenkrat pripraviti na najhujše in gledati na vso zapadno vprašanje tako kot so gledali Poljaki na svoje vprašanje v Prusiji, to je vse naše zapadno vprašanje zlasti Trst se mora smatrati kot kolonialni problem. Ta je zaenkrat naša najmočnejša opora. Seveda nas ne sme pri tem ostrašiti trenoten neuspeh. Tudi Poljaki so se morali boriti stoletja — a dosegli so vendar svoj cilj.

P. P.

Italijanski glasovi o sporazumu.

„Il Piccolo“ prinaša iz Rima sledeče poročilo: Rimski politični krogi ne sočlajajo z optimizmom francosko-angelskih političnih krogov glede nove faze pogajanj za rešitev jadranskega problema. S skepticizmom se sledi poročilom o pogovorih Nittija s Trumbićem. V tem pogledu je dal Nitti parškemu dopisniku »Tribune« naslednje izjave: »Smatral sem kot oportuno, da se ne odtegnem razgovoru z dr. Trumbićem in Pašićem, katere sta pritegnjena našemu sestanku kot stranki. Z ozirom na to, da sta ona naša sovražnika in da v ršim jaz v vrhovnem svetu vlogo sodnika, sem smatral za svojo dolžnost, da ju poslušam, da izrečem potem svojo sodbo. Kakor smo poslušali Pašića in Trumbića, tako bomo poslušali tudi Venizelosa. To prča, da se ne pečamo samo s severojadranskim vprašanjem, temveč da namravamo določiti točke sporazuma glede celotnega kompleksa jadranskih problemov.« Iz razmotiranih Nitti-Trumbićem in Pašićem, katere sta pritegnjena »Tribune« dopisnik, da se je pokazal Trumbić kot popolnoma nepristopnega, Jugoslovanski delegat je vedno neizprosen zagovornik spomenice, ki jo je predložil vrhovnemu svetu z Wilsonovo zaščito in v njegovi navzočnosti. Dopisnik »Tribune« opozarja zato z ozirom na tak duh Jugoslovenov, da ne bo odgovoren za katerakoli dejanja, ki bi sledila, ne vrhovni svet, ne italijanska delegacija, marveč edino jugoslovanski delegati.

Kaka je tačasna politična situacija vi dopisnik — je gotovo, da se je ne more dolžiti, da ne bi bila hotela pogajanj, ali da bi ne bila pokazala pravilnosti. Naša delegacija je premagala velike sentimentalne težkoče v narodovi politični realnosti in vsa nezaupanja, ki izvirajo iz bližnjih in daljnih spominov lastne zgodovine, ter je bila pripravljena, poskusiti katerikoli način rešitve in se direktno pogajati z onim, ki odreja Italiji sadove njene zmage. Neposredna odgovornost sedanjega položaja in verjetnega propada sporazumljenja se ima iskati v vrhovnem svetu, ki poskuša še enkrat odvlati svojo odgovornost na jugoslovanski imperializem.

Kaka je tačasna politična situacija v državi SHS, je jasno znano angleškimi in francoskim državnikom: Jugoslavija stoji tik pred volitvami in vsak-tera, četudi še tako logična in ravnodušna popustitev jugoslovanskih delegatov v Parizu na korist Italiji, zamore služiti srbskim ali hrvaškim radikalcem kot preteveza za opozicijo in podlago volilnemu boju. Kakor se poročila iz Beograda, deluje Pašić v tem smislu in kot glasnik kampanje absolutne teritorialne nepopustljivosti. Trumbić pa, nihajoč med etniškim velesrbsvom in političnim federalizmom se boji, da bi odtujil novi državi še one male simpatije Hrvatov in Slovencev, ako bi odstopil le ped zemlje med Sočo in Vardarjem. Vsled tega zahteva danes po enoletnih diskusijah in pogajanjih vse jadransko ozemlje med Dvornom in Boko Kotorsko. Maloštevni avstrijski elementi, ki si upajo zagovarjati potrebo sporazuma z Italijo na teritorialni podlagi, o kateri se da brez dvoma še mnogo razpravljati, so neizprosno potlačeni od struj, ki dajejo smer jugoslovanskemu socialnemu življenju in so odločene galvanizirati s svojimi neizmernimi teritorialnimi zahtevami omahljivo skupnost nove države.

Dopisnik pravi nadalje, je bila tu Pilatova gesta Francije in Anglije, ki je hotela pokazati Italiji po tolikih francoskih in angleških »ni« tudi jugoslovanski »ne«. Vrhovnemu svetu preostaja samo ena možnost rešitve jadranskega vprašanja: priznanje Italiji ozemlja, ki ji pripada zgodovinsko in z ozirom na napor v vojni, Wilson je materialno oddaljen od Evrope in se dozdevno oddaljuje tudi duševno. Kaj se še čaka? Negotov jadranski položaj preti pokopati mir. Francija išče zaveznikov in se obrača znova do Italije, toda vsled stališča zaveznikov je logično, če vladajo v nekem italijanskem časopisu pomisleki glede vstopa v trozvezo. Naravnost in nasprotno se postavljajo socialisti in pristaši ljudske stranke, ki tvorijo večino v parlamentu in vsled tega se zdi, pravi list, da bo Nittiju zelo oteženo, skleniti z Lloyd Georgeom in Clemenceaum zvezo za več ali manj ugodno rešitev italijanskih problemov.

Knjige za zasedeno ozemlje.

Da se je v zadnjih desetletjih tako razširila prosveta med slovenskim ljudstvom, niso pripomogle najmanj knjižnice. Polagoma, ne da bi se bil tega zavedal, je postala knjiga našemu človeku potrebna. To je imelo takoj dve posledici, prvo, da naš

LISTEK.

Muha ali „Šolski list.“

Aktualna povest.

Nihče bi ne razmišljal o žalostni usodi te muhe. O nepravem času, ah, je zagledala luč sveta in sam bi olog-vedi, zakaj ne maja, ampak decembra, zakaj ne na torti pri Zalazniku, ampak v ljudsko-šolski sobi II. razreda!

Klopi so vse nasajene z rožami, z živimi; oči otroške, rosa jutranja!

Muha pa je lačna in žejna. Kam od tod? Okna je zastirala gosta ljubljanska megla. Kako daleč je do torte? Oblezla je vse štiri bele stene,

a ni našla nič zanimivega, sedla vdan na strop in se vrgla zopet vsa obupana navzdol, naravnost na kateder, da premeri položaj. Odmor.

V prvi klopi je Dorica odvila južino in zasadila bele zobke v kruh, ki je namazan z rdečo, marmelado. Zamajala je z bradico, zadovoljno, kakor se spodobi za take prilike. Na nosku pa ji je običal košček rdeče marmelade.

Muha se dvigne za svojim ciljem. Blaženost dvojna! ...

A že je mahnila ročica Dorice po nosku, in muha je sedla globoko užaljena na odprti. Čisto novi, po tiskarni dišeči »Šolski list«, si v naglici, a kakor vsakrat glasno označila noge, glavo in krila, ter zabuljala oči v tisk.

Dorica pa, vestna in pridna, je tlačila v glavo še zadnjo kitičo:

»Gorje, če pregreha pa luč zadušil, tedaj so še dnevi kot temne močili«.

In je zopet korajžno in veselo vgriznila v kruhek.

»Hm, Černeji!« se je vsa v sovražstvu do ljudi namrdnila muha, ali je še kaj černejšega na svetu!? in je zopet globoko zahrepenela po marmeladi.

»Ta sitna muha!« se je razjezila Dorica in je vnovič mahnila za njo.

»Moj bog, to je življenje,« je vzdihnila zmiska muha, »in še ta Černeji!«

Dorici je postalo dolgčas. Začela je šteti — za igračo pač — vse Černeje po vrsti, zmenjena za stavo Jessoseda, češ, katere bo hitraje pri kraju z njim. Zabava je dobra. Listi

frčijo drug za drugim, prekopicavajo se Gangli, Mešičkove, Račiči in Jol-Černeji! Teh je od sile! Vmes pa smeh, ki lega kakor solnični žarek med bele zidove.

Muha je vsa nesrečna. Ne more do marmelade! »Da bi štela Dorica Zupančiče,« si misli, kmalu bi se pomirila s knjigo vred in jaz bi sedla, prestrašana, kakor sem, naravnost v sredo rdeče medice!«

Tragike ni konec. Baš ko sta si deklici izbrali za igračo, da poiščeta in preštejeta še Levstike, zastane Dorici pogled na muhi, ki je začela srkati marmelado ne z noska, ampak s kruhka ...

Bum! je padla knjiga — (»Šolski list« namreč) za blaženo muho, ki je za las odnesla pete in srečno odšla pred smrtjo.

Zanjó pa se je dvignila večno vesela, presrečno otroška pesem, običala je mimogrede v možganih male Dorice; ne pesem, smeh vseh srebrni in zlat:

»Mi smo davi muho klali in kolne vam poslali, z mesom tudi klobasice: nekaj lepih kravice, tri mesene, tri prtene. Vina v reki si kupite, ž njim kolne poplaknite.«

Muha se je čudom čudila tem verzom in vsa zgrevana zastavila novo misel, da so ji kratki Černeji vendarle manj nevarni, nego ta edini vročerkvni in krvočni Levstik. O Zupančičih pa je sploh izvedela premalo, ker je bila rojena v šolski sobi in je samo slučajno videla eno njegovo pesem v »Šolskem listu«.

Vida Javornar.

SLOVENSKI NAROD.

Izloži vseh dvanajst popisov, izvenredni modelje in pravnice.
Ima vrh: Prostor 1 m/m x 54 m/m za navadne in male oglase 80 vta,
za srednje razgled 120 K, za poslane in reklame 2 K. — Pri naročilu
nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede imenitaj se prikladi znanja za odgovor.

Uredništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflova
ulica št. 5, priljubna. — Telefon št. 99.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 120—	celoletno	K 140—
polletno	60—	polletno	70—
3 mesečno	30—	3 mesečno	35—
1	10—	1	12—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno 50% po nakaznici.
Na samo plačana naročila brez postavitve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, L. nadstropje.
Telefon št. 34.

Recepte sprejema le podpisane in začetno frankovane.
Recepte ne vrača.

Posamezna številka velja 60 vinarjev.

Naše meje s strateškega vidika.

Naše meje proti kraljevini Italiji.

(Izpod peresa odličnega veščaka)

ga položaja, ki nam grozi z vojaškim suženjstvom na morju in na suhem in nič manj s politično in gospodarsko odvisnostjo od kraljevine Italije.

Sedaj, ko se ni definitivno določena naša meja proti kraljevini Italiji, je še upanje in edini izhod iz tega položaja, da dobimo kot minimum naših zahtev take meje, ki nekoliko paralizirajo prej navedeno pogibelj.

Naša naravna meja proti kraljevini Italiji bi bila Soča. To bi bila naša idealna meja v vojaškem, narodnem in gospodarskem smislu. Mi, kakor Italija bi imeli v tem slučaju čisto defenzivne meje, obe državi bi bili strateško zavarovani.

Kraljevina Italija je izkusila v 12 bitkah važnost tega prostora za našo obrambo. V 12 bitkah ni mogla poleg vse svoje moči prebiti fronte na Soči. Italijanska premoč je bila v prvih štirih bitkah neverjetna, pehota v razmerju 1:4 (Avstrijci: Italijani), topništvo 1:8 (Avstrijci: Italijani), to se pravi, da je imela kraljevina Italija na fronti štirikrat toliko pehote in osemkrat toliko topništva kot Avstrijci. Te številke dokazujejo najboljši strateško vrednost Soče in terena vzhodno Soče kot mejnega prostora. Ta vrednost bi se še potencirala s tem, ker ne bi branila meje mešana avstrijska ampak naša narodna vojska. Zato pa noče Italija nič slišati o tej meji, ker bi morala s tem opustiti smer svoje bodoče politike, ki temelji na osnovi »Drang nach Osten».

To pa nas ne sme ovirati, da ne skušamo zagotoviti razvoja bodočemu pokolenju in že sedaj preprečiti vojne, ki nam gotovo grozi v 20—30 letih. Namreč vse sile, da dobimo Sočo kot mejo. Mogoče postane nemogoče »morečine«, če vstralamo pri naših pravičnih zahtevah in damo Italijanom razne druge koncesije. Nobena žrtev ne bi bila za nas predraga, če dobimo Sočo kot mejo v zameno.

Trst.

Ko je prišla Italija v dilemo, ali naj prepusti Trst svoji usodi, ali pa naj ga vzdržuje na škodo drugih italijanskih luk, se je odločila za prvo, možnost in prodaja danes Trst na licitaciji.

S tem upa, da bo postal Trst to, kar je bil pred vojno, namreč glavna luka držav, ki so tvorile nekdanjo avstro-ogrsko monarhijo. Ni tu umestno, da bi se spuščali v razpravljanje, ali ni priznala s tem Italija implicite, da Trst ne spada k njej, ker mora pred njo pozniti, in da snada še manj k Italiji ozemlje, ki leži vzhodno od Trsta — tu bi bila hvalevredna naloga toliko poveličevane zveze narodov — posejmo za trenutek samo dejstva. Kakor hitro se proglasi Trst takorekoč kot svobodno mesto, je brezdvomno, da bo naval v Trstu iz vseh delov nekdanje mo-

narije velik, kakor je to navada v takih mestih. Tu pa mi ne smemo držati križem rok. Gledati moramo, da ne utone naš tržaški življenj v valovju tujstva. Vsaka postojanka, ki smo jo imeli pred vojno, se mora ne samo vzdržati, ampak moramo iti brez obotavljanja na to, da bo naš vpliv dominiral nad vsemi drugimi. To ni danes nič nemogočnega, če pomislimo, da smo tvorili do konca vojne kot poldrugmilijonski narod v Trstu znatno manjšino, da pa smo danes država, ki se prištevajo med srednje. Zato mora biti naša parola ne izseljevanje iz Trsta, ampak naseljevanje, in sicer naseljevanje iz vseh delov države. Dolžnost naših trgovcev je, da dopisujejo s Trstom samo v slovenskem ali srbohrvatskem jeziku, da odklanjajo vsako internacionalnost v tem oziru, ki se bo skušala vtihotapljati samo v našo škodo. Brez ozira na to, kako bo odločila končno mirovna konferenca o Trstu in o vsem našem zapadu, se moramo zaenkrat pripraviti na najhujše in gledati na vso zapadno vprašanje tako kot so gledali Poljaki na svoje vprašanje v Prusiji, to je vse naše zapadno vprašanje zlasti Trst se mora smatrati kot kolonizacijski problem. Ta je zaenkrat naša najmočnejša opora. Seveda nas ne sme pri tem ostrašiti trenoten neuspeh. Tudi Poljaki so se morali boriti stoletja — a dosegli so vendar svoj cilj.

P. P.

Italijanski glasovi o sporazumu.

»Il Piccolo« prinaša iz Rima sledeče poročilo: Rimski politični krogi ne sočlajajo z optimizmom francosko-angelskih političnih krogov glede nove faze pogajanj za rešitev jadranskega problema. S skepticizmom se sledi poročilom o pogovorih Nittija s Trumbićem. V tem pogledu je dal Nitti parškemu dopisniku »Tribune« naslednje izjave: »Smatral sem kot oportuno, da se ne odtegnem razgovoru z dr. Trumbićem in Pašićem, katere sta pritegnjena našemu sestanku kot stranki. Z ozirom na to, da sta ona naša sovražnika in da vršim jaz v vrhovnem svetu vlogo sodnika, sem smatral za svojo dolžnost, da ju poslušam, da izrečem potem svojo sodbo. Kakor smo poslušali Pašića in Trumbića, tako bomo poslušali tudi Venizelosa. To priča, da se ne pečemo samo s severojadranskim vprašanjem, temveč da nameravamo določiti točko sporazuma glede celotnega kompleksa jadranskih problemov.« Iz razmotrivanj Nitti-Trumbićem in Pašićem, katere sta pritegnjena »Tribune« dopisnik, da se je pokazal Trumbić kot popolnoma nepristopnega. Jugoslovanski delegat je vedno neizprosno zagovarjal spomenice, ki jo je predložil vrhovnemu svetu s Wilsonovo zaščito in v njegovih navzočnosti. Dopisnik »Tribune« opozarja zato z ozirom na tak duh jugoslovenov, da ne bo odgovoren za kakršnokoli dejanja, ki bi sledila, ne vrhovni svet, ne italijanska delegacija, marveč odno jugoslovanski delegat.

Kaka je tačasna politična situacija vi dopisnik — je gotovo, da se je ne more dolžiti, da ne bi bila hotela pogajani, ali da bi ne bila pokazala spravljivosti. Naša delegacija je premagala velike sentimentalne težkoče v narodovi politični realnosti in vsa nezaupanja, ki izvirajo iz bližnjih in daljnih spominov lastne zgodovine, ter je bila pripravljena, poskusiti katerikoli način rešitve in se direktno pogajati z onimi, ki odreka Italiji sadove njene zmage. Neposredna odgovornost sedanjega položaja in verjetnega propada sporazumjenja se ima iskati v vrhovnem svetu, ki poskuša še enkrat odvlati svojo odgovornost na jugoslovanski imperijalizem.

Kaka je tačasna politična situacija v državi SHS, je jasno znano angleškim in francoskim državnikom: Jugoslavija stoji tik pred volitvami in vsak-ter, četudi še tako logična in ravnodušna popustitev jugoslovenskih delegatov v Parizu na korist Italiji, zamore služiti srbskim ali hrvatskim radikalcem kot pretveza za opozicijo in podlagi volilnemu boju. Kakor se poroča iz Beograda, deluje Pašić v tem smislu in kot glasnik kampanje absolutne teritorialne nepopustljivosti. Trumbić pa, nihajoč med etniškim veselstvom in političnim federalizmom se boji, da bi odutil novi državi še one male simpatije Hrvatov in Slovencev, ako bi odstopil le ped zemlje med Sočo in Vardarjem. Vsled tega zahteva danes po enoletnih diskusijah in pogajanjih vse jadransko ozemlje med Devinom in Boko Kotorsko. Maloštevilni zmerni elementi, ki si upajo zagovarjati potrebo sporazuma z Italijo na teritorialni podlagi, o kateri se da brez dvoma še mnogo razpravljati, so neizprosno potlačeni od struj, ki dajejo smer jugoslovanskemu socialnemu življenju in so odločene galvanizirati s svojimi neizmernimi teritorialnimi zahtevami omahljivo skupnost nove države.

Dopisnik pravi nadalje, je bila to Pilatova gesta Francije in Anglije, ki je hotela pokazati Italiji do tolikih francoskih in angleških »ni« tudi jugoslovanski »ne«. Vrhovnemu svetu preostaja samo ena možnost rešitve jadranskega vprašanja: pripoznanje Italiji ozemlja, ki ji pripada zgodovinsko in z ozirom na napor v vojni, Wilson je materialno oddaljen od Evrope in se dozdevno oddaljuje tudi duševno. Kaj se še čaka? Negotov jadranski položaj preti pokopati mir. Francija išče zaveznikov in se obrača znova do Italije, toda vsled stališča zaveznikov je logično, če vlada po v nekem italijanskem časopisu pomisleki glede vstopa v trojevo. Naravnost v nasprotje se postavljajo socialisti in pristaši ljudske stranke, ki tvorijo večino v parlamentu in vsled tega se zdi, pravi list, da bo Nittija zelo otežkočeno, skleniti z Lloyd Georgem in Clemenceaum zvezo za več ali manj ugodno rešitev italijanskih problemov.

Knjige za zasedeno ozemlje.

Da se je v zadnjih desetletjih tako razširila prosveta med slovenskim ljudstvom, niso pripomogle najmanj knjižnice. Polagoma, ne da bi se bil tega zavedal, je postala knjiga našemu človeku potrebna. To je imelo takoj dve posledici, prvo, da naš

LISTEK.

Muha ali „Šolski list.“

Aktualna povest.

Nihče bi ne razmišljal o žalosti ni usodi te muhe. O nepravem času, ah, je zagledala luč sveta in sam bi olog vedi, zakaj ne majo, ampak decembra, zakaj ne na torti pri Zalazniku, ampak v ljudsko - šolski sobi II. razreda!

Klopi so vse nasajene z rožami, z živimi; oči otroške, roza jutranja!

Muha pa je isčala in željna. Kam od tod? ... Okna je zastirala gosta ljubljanska megla. Kako daleč je do torte? Obledela je vse širi bele stene,

a ni našla nič zanimivega, sedla vdan na strop in se vrhla zopet vsa obupana navzdol, naravnost na kateder, da premeri položaj. Odmor. —

V prvi klopi je Dorica odvila južno in zasidila bele zobke v kruh, ki je namazan z rdečo marmelado. Zamajala je z bradico, zadovoljno, kakor se spodobi za take prilike. Na nosku pa ji je običaj kosček rdeče marmelade.

Muha se dvigne za svojim ciljem. Blaženost dvojna! ...

A že je mahnila ročica Dorice po nosku, in muha je sedla globoko uležena na odprti. Čisto novi, po tiskarni dišeči »Šolski list«, si v naglici, a kakor vsakrat graciozno označila nore, glavo in krila, ter zabujala oči v tisk.

Dorica pa, vestna in pridna, je tlačila v glavo še zadnje klice:

»Oroje, če pregreha pa luč zaduši, tedaj so še dnevi kot temne močil.«

In je zopet korajžno in veselo vgriznila v kruhek.

»Hm, Černe!« se je vsa v sovražstvu do ljudi namahnila muha, ali je še kaj črnejšega na svetu? In je zopet globoko zahrepenela po marmeladi.

»Ta sitna muha!« se je razjezila Dorica in je vnovič mahnila za njo.

»Moj bog, to je življenje,« je vzdihnila zimska muha, »in še ta Černe!«

Dorici je postalo dolgočas. Začela je šteti — za igračo pač — vse Černeje po vrsti, zamislila se stavo šesonsko, češ, kakora bo hitreje pri kraju s njim. Zadržala je dah. Liti

frčilo drug za drugim, prekopicavajo se Gangli, Mešičkove, Račiči in jo Černeji! Teh je od sile! Vmes pa smeh, ki lega kakor solnčni žarek med bele zidove.

Muha je vsa nesrečna. Ne more do marmelade! »Da bi štela Dorica Zupančiče,« si misli, kmalu bi se pomirila s knjigo vred in jaz bi sedla, prestrašena, kakor sem, naravnost v sredo rdeče marmelade!

Tragike ni konec. Baš ko sta si deklici izbrali za igračo, da polščeta in preštejeta še Levstike, zastane Dorici pogled na muhi, ki je začela skriti marmelado se z noska, ampak s kruha! ...

Bum! je padla knjiga — »Šolski list« namreč — za blaženo muho, ki je za las odnesla pete in srečno odšla pred smrtjo.

Zanj pa se je dvignila večno vesela, presrečno otroška pesem, običajna je mimogrede v možganih male Dorice; ne pesem, smeh ves srebren in zlat:

»Mi smo davi muho klali in koline vam poslali, z mesom tudi klobasic; nekaj lepih krvavic, tri mesene, tri prtene. Vina v reki si kupite, z njim koline poplaknite.«

Muha se je čudom čudila tem verzom in vsa zgrevana zastavila novo misel, da so ji kratki Černeji vendarle manj nevarni, nego ta edini vročkovni in krvočolni Levstik. O Zupančičih pa je sploh izvedela premočno, ker je bila rojena v šolski sobi in je samo slučajno videla eno njegovo pesem v »Šolskem listu«.

Vida Javšnja.

Človek ni več smatral šole kot neke-ko zlo, vsled česar je pošiljal otroke vedno v šolo, kar je povzročilo rapidno padanje analifabetstva, in drugič, da je začela rasti narodna zavestnost.

Dočim se je vzdržala ta kontinuiteta vsaj kolikor toliko po ostali Sloveniji, je bila v zasadenem ozemlju vsled vojne nenadoma pretrgana. Oranate so raznesle naše knjižnice tam doli, vojaki so jih razvlekli in ogenj jih je požrl. Danes se najde le še kak star kotedar, ki se ljudje trgajo zanj. Kaj pomeni to za te naše ljudi, se da komaj domisliti.

Sole nepopolne in nezadostne — in zdaj manjše še tisto, kar je bilo izpopolnitev tudi najboljših šol — knjižnice. Koliko umetnih slovenskih pesmi je ponarodelo v zadnjih letih, a ta metamorfoza se ni izvršila v glavnem potom šole, ampak potom privatnega čitanja. Danes pa gre po česti otrok in sliši laške pesmi. Doma pa nima slovenske knjige, ki bi jo vzel v roke — kako more to ostati brez vpliva? Kako naj se vzdržuje v bodoče narodna zavest, če ne bo tam knjig, ki dihaajo res slovenski dihi in v katerih je utrip naše zemlje, kajti duh, ki ga bo sprejemal otrok v šoli bo — tuj v domači besedi, in mu ga bodo podajali samo zavoljo tega, da postane otrok bolj dovteten zanj.

Naš narod v zasadenem ozemlju ne bo mogel živeti brez slovenskih knjig, zato prosimo naše knjigotržništvo in vso slovensko javnost, da gredo na roko našim ljudem tam doli, ki bodo začeli ustanavljati knjižnice.

Politične vesti.

Veliki junaki so sedaj gospodje, ki pišejo v »Napreju«. Ako bi si jim smelo verjeti, so bili oni pred vojno in med vojnimi dogodki edini v vsi Sloveniji, ki niso nikdar in nikoli vgnanili tujinca pred avstrijskim močnikom, marveč so junaki, kakor so spodobi kremenitimi značajem, vedno in vselej zastopajoč svoja vzvišena načela, vstrajali na svojem stališču ter nevstrajano, kakor pravi heroji svojega prepričanja, oznanjevali edini pravi evanجيل, da je spás nas vseh edino v razrušenju Avstro-Ogrske. Nebroj je takšnih socialnodemokratskih herojev, kaj ne? Oh, nepregledna vrsta jih je. Na stotine jih je bilo na Gradu, v Thalerhofu, Oellersdorfu in Möllersdorfu. Koliko jih je trpelo pri vojakih radi čistamuloče označbe »p. v.«, koliko jih je umrlo v prognanstvu, kolikim je upihnil luč življenja krvini in rabelji! Legion je teh socialnodemokratskih mučnikov, hektomba njih žrtev! Kaj ne? O da, kako bi šele kričali in na stežaj odpirali usta, ako bi imeli samo par njih, a jih nima. Ker niso bili preje junaki, ko je bilo to težko, hočejo postati vsa sedaj heroji, ko le to tako lahko, saj je k temu treba samo krepkega grla in dolgega jezika. Pa Avstriji ti gospodje zares niso bili nikoli, niti takrat ne, ko bi na Czerninove »Korrespondenzen« v Stambul, da gošče reševati avstrijsko podrtijo. Iz prepričanja? Radi raznih udobnosti in ugodbosti? Ali pa morda celo prisiljeni? O tem poglavju bi bilo prav zanimivo razpravljati!

Plemenski nagoni. Svetovna vojna ni pokopala pod svojimi razvalinami samo mnogo produktov moderne civilizacije ampak tudi marsikatero idejo starejšega datuma. Med najhitrejšo spada gotovo bajka o enakosti vseh ljudi. V naravoslovju razlikujemo n. pr. navadnega medveda od grizlija, v vrsti človeštva pa je vse enako, vsi so enako dobri, vsi morajo imeti enake pravice, za vse enake ustave — samo šo malo nivoiziranja in Papanec bo imel iste močnejše kot Angelosakonec in paradiž bo na zemlji. — Nobenemu modernemu preroku enakosti se ni zdelo vredno, da bi se malo ozrl na dokazih za svojo tezo, ki je povzročila že precej zmed na svetu. Če pogledamo danes na Madžarsko, bodo postali nekoliko negotovi v svoji absolutnosti. Admiral Horty je prišel na površje s svojo belo gardo in mori, in obeča brez prestanka in iz principa. Vem, da se bo odvrnilo, da ni delal drugače tudi Bela Kun. To je ravno, tudi Bela Kun je delal ravno tako. Pa preroki nivoiziranja se ne zadovoljujejo s Kunom, ampak prestopijo v sekundi tisočkilometre in po-kažejo na Moskvo. In tukaj, se mi zdi, se spodtaknejo. — Lahko ima kdo o Ljenu kakoršno mnenje, če, enega mu ne sme odreketi, da ima pred očmi oči, ki ga skuša doseči — in so poleg tega zavržili naj-večje krvoločnosti in Rusiji ravno Maršari, Kitajci in drugi. O kakem pozitivnem principu — izvornim morjeje — se ne da govoriti pri Kunu, ne da se trdi pri Hortyju, ki

prekaša po krvoločnosti Kuna, saj je sam izjavil tujim časnikarjem na vprašanje, če misli, ali se bo mogla Madžarska sploh vzdržati. »Mislim, da ne!« Zakaj torej obeha in strelja? la principa, in instinkta, kakor je obehal in streljal Atila in Džingiskan. Hortyjevo plemje je prišlo pred stoletji v sedanja bivališča, a še danes se ne razlikuje v notranjosti od prednikov, ki so padli na Katalonskih poljih. Odkod to? Ker se plemje ne da preobraziti v svojem značaju navzile raznim civilizatoričnim zunanjim prevlakam in željam iluzionističnih fantastov. In dokler bo obstajala v živalstvu vrsta belouš in načerk, ki sta tudi obe kači, bomo morali najbrže v človeštvu razlikovati več vrst. — Joso Jurkovič.

Čehi o slovenskih klerikalcih. Praški »Narodni Listy« pišejo pod naslovom »Klerikalna propaganda na vzhod« to-le: »Slovenski klerikalci, ki so do nedavna skrivali svojo borbeno taktiko, so stopili po izstopu dr. Korošca iz ministrstva, znova na svoja predvojninska pota. Proglajajo kulturno borbo, izvajajo opozicijo na vse strani in se predvsem trudijo, da bi prodrli tudi dalje na vzhod med Hrvate, ker se zavedajo, da bi pri omejitvi klerikalne organizacije na slovenske zemlje, ne igrali v bodočnosti nobene vloge v državi, v kateri je velika večina srbska in hrvatska. Značilno je, da pripisujejo največji pomen organizaciji »Orlova«, ki so jo započeli po vzorcu čeških klerikalcev pred leti v slovenskih krajih. Pri tem je uvaževati, da je bilo za časa vojne na jugu delovanje »Sokola« uradno popolnoma ustavljeno. Poslali so na Hrvatsko, v Dalmacijo in Bosno agitatorje, da bi i tam izvedli Orlovske organizacije. V Zagreb je odpotoval sam predsednik Orlovske organizacije. Proti tej nevarnosti je izdal predsednik jugoslovenske Sokolske zveze prof. dr. Laza Popović izjavo, v kateri svari narod pred Orlovske nevarnosti. Združeno Sokolstvo jugoslovensko, tako pravi dr. Popović, nima bolj srditvega in zvitega sovražnika, kakor so Orli, kakor nima ljudstvo bolj nevarnega in strašnega neprijatelja nego so klerikalci. Bratje Sokoli stojte na straži in čuvajte se! Orli so bili avstrijske sluge in so ostali narodno zlo tudi danes. Sokoli vodimo borbo proti nim. Nismo imeli z njimi v preteklosti nobenih zvez, ne smemo in nečemo jih imeti niti sedaj niti v bodočnosti. Vsak Sokol bi zagrešil izdajstvo na sokolski narodni stvari, ako bi ne nastopal proti Orlom!«

Kakšna je sedaj usoda Avstrije? Avstrijski poslanec Emil Kraft je priobčil v nedeljski »Tagespost« članek, iz katerega posnemamo te-le značilne odstavke: »Po saintgermanski mirovni pogodbi je Avstrija postala država, ki bo imela omejena na malorodovinske teritorije, pogrešajoč surovine, premog in živila, dolgovi okrog 50—60 milijard, ne računajoč pri tem one zneske, s katerimi jo bo obremenila še renaracijski državni muzej. Ta pohabljenec mora sedaj beračiti in prosjčiti na semjnih zmagovalnih velisli...« Tako toži in joče Emil Kraft v »Tagespost«. Njegove tožbe odgovarjajo kolikor toliko dejanskemu položaju. Res je, da je Avstrija, odrezana od morja, v skrajno težavni situaciji, v isti situaciji v kakršni je bila n. pr. Srbija pred balkansko vojno. Srbija si je s svojimi sijajnimi zmagami v balkanski vojni izvojevala dostop do morja, a kdo je bil tisti, ki ji je z grožnjami in z orožjem v roki zabranil not do morja in ji skušal odrezati niti državnega in gospodarskega življenja? To je bila tista Avstrija, ki sedaj joče in toži, ker jo je zadel slična usoda, kakršna je težila Srbiji pred vojno. Božji mlini mellejo pač počasi, a siervno, tako je zadelo kazen tudi Avstrijo za njene grehe v preteklosti. Kopala je grob Srbiji, končno pa je telebnila v ta grob sama. Zato ne more njena kruta usoda vzbujati v nas prav nobenega sočustva.

Muslimanska stranka v Dorn. »Glas Slobode« poroča, da name-ravajo muslimani pri prihodnjih volitvah nastopiti s lastno kandidato. Isto. Čeprav so z radikali in Narodnim klubom v tesni zvezi. (Ore tu očividno za ustanovitev one »edinstvene jugoslovenske organizacije«, o kateri smo že poročali.)

Komisija za čiščenje šole na Dunaju. LDU. Dunaj, 13. januarja. (ČT, U.) Dunajski mestni svet je privolil v ustanovitev orednih in okrajnih komisi-j za čiščenje šole.

Spominjajte se zaklada Slov. sokolske zveze.

</

kovce pripravljene. Naslednji načrt je ta, da uvedejo poljske marke. Vlada je že izdala nekaj predpisov, ki merijo na zameno krona. Za izmenjavo poslastični 100 K so nje 70 mark. Proti tej relaciji je hujši odpor, ker bi bilo težko prisiljati 10 milijonov prebivalstva s kronsko poslastico. Podobno kakor pri nas se krona se navaja, da je kupnina stare krona enaka reformnemu novcu, če ni celo večja.

— Na Borzo na Dunaju 13. januarja: SHS 230, lire 1700, francoski franki 2000, švicarski 4000, lei 550, marke 450, dolari 215, rublji 295.

— Na Borzo v Trstu dne 12. januarja: Kupovale se je neizgospone krona po 9-50, avstrijske 6-60, jugoslovenske 13-—, čehoslovaške 20-—, danarje 54, lei 34-—, marke 31-50, dolarje 13-20, francoske franke 121, švicarske 230, funte angl. 50-50, napoleonore 51 lir.

Sokolstvo.

Sokol II. (moštvo) telovadi ob decembra dalje v tiskalnih realni telovadnici. Pričakovano se je, da se bodo udeleževali telovadbe predvsem fantje in možje dvorskega okraja. Vabljeni ste vsi, da pridete v našo sredo čim prej. Vzdržite se tedaj iz spajanja! Telovadba je v torkih in sobotah sicer ter ob nedeljah dopolne.

Društvo za gradbo Sokolskega doma Sokola II. ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 25. januarja ob 9. dopoldne v telovadnici šole na Prulah. Pri zadnjem društveni prireditvi v Unioni sta bila pozabljena v garderobi dva predmeta. Kot je objavljeno, naj se dvigneta predmeta pri vrstki Milko Krapež, Jurčičev trg.

Primerški sokolaki krožek v Ljubljani. V četrtak, dne 13. januarja ob 20. uri se vrši IV. debatni večer v posebnih sobi kavarnice »Zvezde«. Predava bivši tainik »Jugoslovenskega odbora v Parizu« br. Tomo Šorli o predmetu: Naš spoznanje Italijo. Sestre in bratje iz zasedenega ozemlja, kakor tudi tukajšnji Sokolaki, udeležite se polnoštevno sestanka!

Sokol v Štepanju vasi vabi svoje članke, da se polnoštevno udeležijo občnega zbora, ki se vrši v nedeljo, dne 18. januarja ob 2. popoldne v društveni telovadnici. — Društvo za gradbo Sokolskega doma v Štepanju vasi ima takoj za tem in istotam svoj redni občni zbor.

Sokol na Bledu ima v nedeljo, dne 18. januarja ob 14. v telovadnici svoj osmi redni občni zbor.

Dr. Matijevič odsek Sokola v Cerknici je priredil med prazniki štiri igre: »Satan«, »Dramatična slika ob Bracooja«, »Raztresenica«, »Damoletov meč« in »Petrovičev Ojzde«. Oglejte se, kakor vidite, posebnost v tem odseku. Kritika bi bila potrebna ne za igranje, temveč za Cerknico. Kar so imenovani nudili v »Ojzdu«, je bilo preveč za zaspani trg... Napre! Zdravo!

Onevne vesti.

V Ljubljani, 15. januarja 1920.

— Valutno vprašanje. Iz kupčijskih krogov nam pišejo: Stališče, ki ste ga včeraj zavzeli proti namerji, da se uvedejo štiridesetaki, osemdesetaki, štiristotaki in štiristotaki v naše denarstvo, je popolnoma pravilno. Če mislimo na praktični denarni in trgovski promet, imamo takoj pred očmi, kako si nujno. Turčiji podobno mesto bi imeli v našem novčanstvu. Če bi vpleli ta štiristotni sestav. Računanje bi bilo zelo nerodno, poslovanje brez stotakov in tisočakov je v praksi delansko za razvito trgovino nemogoče, saj pa bi provzročilo prav neprijetne zadreke in smote. Čemu se trmoglavo držati teh štiristotnikov? Če je padla nesrečna misel z relacijo in namera z razmeroma malobrojnimi dinarjem kupiti številne krona, nima nobenega pomena pretiskavati tako, da se pridržijo štiristotni bankovci. Teh tipov nikjer ne bi občudovali. Gospod Velikovič je celo v prvem nesprejemljivem načrtu trdil, da znesek v dinarju ne briga kronskih posestnikov. Če je sam zase resno mislil tako, čemu potem kaprice v četvorkah? Druga potreba največje nučnosti je, da kot edinstvena država stremimo za enim samim novcem. Po sedanjem načrtu bi imeli zopet dve vrsti bankovcev. Ta novca dvanajst bo zopet vodila do neljubih pojavov ter do negotovanja ene ali druge vrste novca. Dvojni valuta se nikjer ni obnesla, tudi kjer so imeli zlato in srebra, so videli kmalu, da to celo v konsolidiranih državah ne gre dobro. Naše stremenje bodi obrnjeno z vso silo na to, da si pridobimo en sam denar. Za konsolidacijo mlade države in za predvsem potrebne gospodarske ublažitve naših preostalih ozemelj, a tem največ storimo. Zelen bi tudi iz političnih razlogov nujno, da bi dobili en denar. Glede naših bratov, ki imajo v rokah svoj bankovni dinar, pa treba postopati pri taki zamisli s vse nobilo. Malenkostna poravnata ni na mestu. Mi si upamo to zastopati vsakomur nasproti, ker vemo čeniti do duha, kaj je za nas Prečane stara kraljevina Srbija. Presoditi tudi vemo, kakšnega mednarodnega pomena bi bila dosegla deparševna enotnost v državi SHS.

— Izranje naših in zavezniških kmetov po kavarah in gostilnah preselovano. Neprestano dohajajo deželni vidci opozorila glede mučnih slučajev, ki se dogajajo v javnih lokalih. Še godba zajema narodno himno ali pa himno kakšne zavezniške države. Zgodijo se radi, da kakšna čisto neumetniška godba ali cigani vpletajo med druge točke himno. Gosti ne vedo prav, ali imajo vsati ali ne. Pri tem se zgodijo običajno neprijetni konflikti, ker razgreti ljudje drug drugega dolže nepatriotizma in prihajajo žal do pretopov. Radi tega se po navdihu deželne vlade za Slovenijo prepoveduje izranje narodnih himen v gostilnah, kavarah in drugih javnih lokalih. Izrazi jih je dovoljeno samo ob slavnostnih prilikah in na takem mestu v vspehodu, da občinstvo natančno ve, da se s tem hoče dati duška natriotičnemu čustvovanju. Radi prestopka te navedbe se bodo kaznovali gostilničarji, godbeniki in oni, kateri naroča sviranje po ministrski naredbi z dne 30. septembra držav. zak. štev. 198, s globo do 200 K, oziroma z zaporom do 14 dni.

— Arhitekt J. Plečnik, profesor akademije umetnosti v Pragi. List českih arhitektov »Style« prinaša tole vest: »Profesorski zbor akademije vpoobljajočih umetnosti je sklenil predlagati ministrstvu narodne prosvete, naj bi se na akademiji ustanovila še ena stolica za arhitekturo in naj bi bil na njo pozvan J. Plečnik, dosedaj profesor na umetnoobratni šoli. Profesor Plečnik je umetnik svetovne kvalitete in gotovo največji arhitekt, kamor sploh sega naše obzorje. Njegova navzočnost v Pragi in duh njegove slovenske umetnosti je globok zagovornik za naša stremelja po lastni arhitekturi. Njegov blagodejnen vpliv čutimo vsepovsod pri nas. S tem pozivom bo visoki pomen profesor Plečnika za nas prav ocenjen in tudi izkoriščen.« — V načrtu za akademijo umetnosti v Ljubljani, s katero se naj poleg univerze in tehnike snopnolnijo naša narodna - kulturna učilišča, je določen arhitekt Plečnik za profesorja. Naša vlada naj bi stopila s profesorjem Plečnikom v stik in ga skušala ohraniti domovini!

— »Slovenec« in zamena kron. Ljubljanski dopisni urad poroča: Današnji »Slovenec« prinaša iz Beograda vest, da je vlada v Beogradu dala publicirati, da se rešitev valutnega vprašanja odloži, medtem ko je dala v Ljubljano in Zagreb drugo poročilo. Dalje javlja »Beogradskega dnevnika«, da stoji vsi ministri na stališču g. Velikoviča. »Politika« poroča, da je ministrski svet sklenil začasnou relacijo 1:4. Proti temu treba opozoriti, da vesti, ki jih citira »Slovenec«, niso službene, obenem je umljivo vse to, kar »Slovenec« o ministrskem sklepu poroča, za naveden razum je iz uradnega komunikacije, ki ga je objavil LDU. Po tem komunikatu je definitivno rešitev relacije med krono in dinarjem prepuščen parlamentu ki ima sklepati o zlati podlagi banke. Krone in bančni dinarja. Največja pridobitev leži v tem, da smo se rešili avstro - ogrske krona, ki jo izmenjavamo za nepotvorljive novčaniče, za katerimi stoji s kritično banka in država. Res je, da je določen za državna plačila službeni kurs za stari bančni dinar (ne novi državni, ki se označji s kronami) 1:4. Vse to je objavljeno v uradnem komunikatu in vsaka drugačna poročila po nepotrebnem begajo javnost ter pospešujejo dragino.

— Demobilizacija I. poziva. Vlada namerava po rešitvi sedanjih važnih vprašanj demobilizirati tudi I. poziv. Ker so vsa sedanja vprašanja prešla v akutno faz

Najnovejša poročila.

LAZNJIVE VESTI O MINISTRSKI KRIZI.

Beograd, 13. januarja. Vesti o obstoječi ministrijski krizi se najenergičnejše dementirajo. »Epohe« beleži vest o nameravani demisiji ministra za trgovino dr. Alberta Kramera in ministra za rudarstvo Antona Kristana in izjavlja: »Iz najzanesljivejšega vira smo izvedeli, da so te vesti, ki so izšle iz klerikalnih krogov v Ljubljani, popolnoma neistinite.«

ZA ZVEZO Z JUGOSLAVIJO.

Pariz, 13. januarja. Znani prijatelji Slovanov André Cheradame je priredil te dni v okviru stranke Nova Demokracija shod, na katerem je dokazoval, da mora Francija zaključiti zvezo z Belgijo, Jugoslavijo, Poljsko, Čehoslovasko, Rumunijo in Grško. Ta zveza bi bila najboljši jezik proti pangermanizmu in boljševizmu. V svojem govoru je zahteval internacionalizacijo Reke. Govorec o Jugoslaviji, je naglašal, da srbski vojski niso potrebni tuji učitelji, mogoče je, da obstaja še kakšen narod, ki ima pošteno vojsko. Kakor je srbska, toda boljše armade, kakor je srbska, ne premore svet.

ČEHOSLOVAŠKO - ITALIJANSKI SPORAZUM V TRSTU.

Trst, 13. januarja. V ponedeljek so se zaključila posvetovanja med Čehi - Slovaki in Italijani v Trstu.

Posamezne podkomisije so podale na zaključni seji poročila o doseženem uspehu. Posamezne točke sporazuma se držijo tačas še tajno, ker jih imata najprej odobriti obe vladi. Kljub temu pa je mogoče povedati, da se dovoljujejo Čehom pri uporabi tržaškega pristanišča olajšave in da se je dosegel sporazum glede potniškega in tovornega prometa na železnicah, glede brzojavne in telefonske zveze na progi preko Ljubljane in Dunaja. Italijanska delegacija je odpovala še v ponedeljek, dočim je odpovala čehoslovaška v torek.

VOLITVE V FRANCOŠKI SENAT.

LDU. Pariz, 13. januarja. (DKU). Agence Havas poroča: Sedaj je ugotovljeno že vseh 240 rezultatov volitev v senat. Konservativci in liberalni republikanci so pridobili po 5 sedežev, narodni republikanci enega, republikanci leve 19, socialni republikanci in ujedinjeni socialisti po 2, radikali ter socialni radikali pa so izbili skupno 16 sedežev.

NEMIRI V BEROLINU.

LDU Berlin, 13. januarja. (Dun. kor. ur.) Dasiravno je bila seja narodne skupščine napovedana šele za 15. uro, so se že ob 12. pomikale dolge vrste delavcev proti parlamentu v zmislu gesla, ki so ga izdali neodvisni socialni demokrati. Že ob 11. je bil trg pred zbornico nabito poln in vedno so se rastle nepregledne množice, ki so prihajale z rdečimi zastavami in štandar-

tami. Dohodek k parlamentu so zaprli kordoni varnostne straže. Kontrola vstopnic se vrši kar najstrože. Na rampi pred zbornico so postavljene strojnice. Po bližnjih cestah vršijo službo patrle. Pripravljeni je vsa policija. — Poročilo ob 13.30. Nameščenci cestne železnice so ustavili delo. Pred zbornico je zbrana silna množica ljudi. Močne varnostne čete so na pohodu.

Društvene vesti in prireditve

Triglavci, stare hiše in rodni člani mariborskega, slovenskega in celjskega okraja. Ne pozabite, udeležiti se triglavskega sestanka, kateri se vrši dne 17. januarja ob 8. zvečer v Mariboru v klubovi sobi restavracije Fr. Fuza, Edmund Schmiedova alica, polnoštevilno, oziroma tovariši iz okolice vsaj po delegatih. Rešiti nam je veljavna vprašanja o nadaljnji usodi našega društva, zato je mnogobrojna udeležba potrebna. Tovarišem iz okolice priskrbi pri pravočasnem obvestilu prenočišča nadpor. Fr. Skasa, kolodvorski poveljnik, Maribor.

— Napredna akademska omladina. Pozivljamo vse člane, da se udeležijo diskusijskega sestanka o pravih, ki se vrši dne 17. t. m. ob 4. popoldne v mali dvorani Narodnega doma. — Pripravljalni odbor.

Podporno in pravovarstveno društvo državnih uslužbencev za Slovenijo sklicuje vse tovariše člane na važno posvetovanje za soto, dne 17. januarja ob pol 8. zvečer v posvetovalnico mestnega magistrata. — Društvena veselica se vrši v veliki dvorani hotela »Union« v soboto, dne 24. januarja 1920. — Odbor.

Čevlarska zadruga za Ljubljano in okolico vabi gg. člane na ustanovni občni zbor »Produktivne zadruge za Slovenijo«, ki se vrši v nedeljo, dne 18. januarja točno ob 9. dopoldne v restavraciji Narodnega doma. — V zadevi odobravanja pravil in

vplačevanja deležev je zbor zelo važen ter se prosil obile udeležbe. — Pripravljalni odbor.

Narodna študentska v Dohrliani na Koroškem se zahvaljuje vsem darovalcem zneska 87 K, ki je bil nabran pri šentvidskih in tacenskih rodoljubih. Bog živi posnemalec!

Aprovizacija.

† Izkaznice za petrolej. Pravico do izkaznic za petrolej vobče imajo le v Ljubljani in v Spodnji Šiški stanujoče stranke, ki nimajo v svojem stanovanju ne električne ne plinove razsvetljave. Kdor ima v svojem stanovanju le delno električno ali plinovo razsvetljavo, dobi izkaznico B. Izkaznice se bodo razdeljevale po sledečem redu: 1. A - karto za petrolej dobi vsaka rodbina z lastnim gospodarstvom, ki šteje vsaj dve osebi - 2. B - karto dobi samosame osebe, ki imajo svojo sobo. Če se nahaja v eni sobi več samcev, se izroči le eno B - karto tisti hišni stranki, ki oddaja samcem stanovanje. 3. C - karto dobi (po leg A ali B - karte) obrtniki, kateri se izkazujejo pri krušni komisiji z obrtnim listom. Med obrtnike pa ni pristeti pisarni in prodajalci, ki ne prodajajo živila, pač pa peke, mesarje, gostilničarje, krčmarje itd.

† Načelniki krušnih komisij se vabijo, da pridejo zanesljivo v petek, dne 16. januarja 1920 ob 6. zvečer v mestno posvetovalnico radi seje.

† Krušne komisije bodo uradovale v soboto, dne 17. januarja 1920 od 8. do 12. dopoldne. Izdajale se bodo izkaznice za petrolej. Kdor ne pride h krušni komisiji, dobi izkaznice za petrolej šele dne 25. januarja 1920, ker ima osrednja krušna komisija dovolj posla z akcijo za cenejšo moko.

Poizvedbe.

Prošnja. Gospodu Bogomilu Bouzku, članu opernega orkestra v Ljubljani, je bila v noči 22. novembra 1919 ukradena vilo-lina, katero je imel shranjeno v gledališču. Vrednost njegove viljone znaša po sedanjih cenah 5000 kron. Ker nima g. Bouzek nikakih drugih dohodkov kot mesečno plačo, kar komaj zadostuje za prehrano njega in njegove rodbine, prosi umetnost ljubce občinstvo za prispevke, da bi si mogel nabaviti nove gosli. Več rodoljubov je že poslalo svoje prispevke, kar pa še ne zadostuje. Prispevki se naj pošiljajo naravnost na naslov Bogomila Bouzeka, člana opernega orkestra v Ljubljani.

— Denarnica z manjšo vsoto denarja in družinsko legitimacijo na ime dr. Franko je bila izgubljena danes v pekarni Jančar. Naiditelj naj jo prinese na Reslivo cesto št. 7/1.

Izgubila se je nova kuhovinasta kapa v uradu na magistratu. Najdritelj se prosi, naj jo donese proti nagradi v Kolizej št. 83/1, Balt.

350 V trgovini z usnjem Maty na Reslivi cesti je izgubila neka stranka majhno vsoto denarja Zglašil naj se tam.

Prilikel lovski pes (angleški setter) bel, s črnimi ploščicami in pikami se lahko odvzame proti redni izkaznici in vrnitvi stroškov pri Jul. Winklu, Sevnica ob Savi.

Izgubila se je včeraj med 6. do pol 7. no glavni cesti iz Gorenje Šiške do Kolizeja črna boa. — Najdritelj naj jo odda v Kolodvorski ulici, brivnica Kastelic proti dobri nagradi, ker je drag spomin.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslavšek.
Odgovorni urednik:
Božidar Vodeb.

Potovalni kožuh, (cizma) vreden 22.000 kron, prodaja 10.000 kron proti hotelu »Union«. 339

Natakarica vajena v računu in vsem drugim, želi mesta, če mogoče takoj. Naslov pove upr. lista 336

Kupim hišo ali vilo v mestu ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Ugodna prilika/329« na upr. »Slovenskega Naroda«. 329

Kupim »Slovenski Narod«, »Preporod«, »Naše zapiske«, »Slovenski Branik letnik 1913«, in »Edinost letnik 1912«. Pisma pod Janez Štuhar, p. Radenci. 361

Fotografirani aparat 4 1/2 x 6 za plošče dobro ohranjen, se kupi. — Ponudbe pod »Fotografirani aparat 4 1/2 x 6« pošiljajte, Kranj. 356

Šladilščnik, izvežban v vseh strokah trgovine, se sprejme proti takojšnjemu nastopu. Plača po dogovoru. IMPEX, Ljubljana. 356

2 nadstropna hiša v Celju strankami naprodaj. Ponudbe pod »240.000« na upravnishvo Sloven. Naroda. 358

Železna ograja stara, 20 m dolga, se kupi. Ponudbe z navedbo cen in kakovosti na V. Gregi v Brezicah ob Savi. 332

Prodajalca, izurjen v mešani trgovini, ni in glavni trafiki, želi službo spremeniti. Gre tudi na deželo. Izborna spricvala. Ponudbe na upr. »Sl. Nar.« pod »Izborna spricvala/328«

Zamenjam majhno stanovanje z eno sobo in kuhinjo za veliko stanovanje s 3-5 sobami. Pismene ponudbe pod »Malo stanovanje/337« na upr. »Slov. Naroda«. 337

Koncipijenta

popolnoma izvežbanega pod ugodnimi pogoji sprejme takoj dr. Florian Kukevo, odvetnik v Slov. Bistrici.

Inteligentna gospodična (učiteljica) resna, večja slov., nem. in nekaj franc. jezika, ki bi instruirala 2 deklici v šolskem poduku in klavirju, (zadnje ni neobhodno potrebno) ev. pomagala v gospodinjstvu, se išče na deželo. — Ponudbe samo z dobrimi spricvali in sliko, naj se pošljejo pod šifro »Trg/335« na upravo »Slov. Naroda«. 335

2 veliki sobi,

primerni za pisarno, s posebnim vhodom v sredini mesta v najbolj prometnem delu se zamenjata za stanovanje 2 — 3 sob s pitiklinami. Ponudbe na upr. Slov. Naroda pod »Primerne za stanovanje/330«.

- Mube -

kratkočasne zgodbe, spisal Biaz Pehlin Najzabavnejše berilo za samske in poročne! Cena s poštno K 6.50. Na roča se v

Narodni knjigarni v Ljubljani.

Raznašalce ali raznašalke sprejme takoj upravn »Slovenskega Naroda«.

Dobro vpeljana modistertija je na prodaj. Kje, pove upravnishvo »Slov. Nar.« 263

Kupim dobro ohranjen otroški voziček. Ponudbe na Zrinskega cesti št. 5/11. 5.

Proda se motorno kolo Puch 2 1/2 P.S. in eno moško kolo, obe v dobrem stanju na Vrhniki št. 9. 291

Vila, v prijaznem kraju z vsem komfortom, z železnišnim in sadnim vrtnom se da v na em. Dopsi pod »Vila/310« na upr. Slov. Naroda.

Beneške gosli, 250 let stare, in 50.000 prodaj. Naslov pove upravnishvo »Slovenskega Naroda«. 311

Lokomobil 120 do 140 HP event. stalne naprave kupi. Stavbena družba d. d. Ljubljana, Levstikova ulica 19. 326

Lepa jedilna soba, kompletna, skoraj nova, se prodaj. Ogleda se: Gledališka ulica. 7/11. nadstr. desno. 360

Naprodaj. stroj za pekarno, blagajna (sistem »National«), lovski voz in druge stvari. Poizve se pri Kranjski stavbeni družbi v Ljubljani, Levstikova ulica št. 19. 355

Stanovanje s hrano za dve deklici — dijakinji iz boljše tržaške rodbine se išče. Ponudbe na upr. lista pod šifro »Stanovanje — hrana/331«.

Ženitna ponudba!

V svrhu ženitve se želim znežniti z gospodično ali vdovo brez otrok, staro 30 do 40 let s kakim obrtom ali poselstvom. Cenjene ponudbe če mogoče s sliko pod »Ekonom/338« upravnishvo Slov. Naroda. 338

Oglas.

Intendantura dravske divizijske oblasti v Ljubljani potrebuje večjo količino fižola, krompirja, kislega in sladkega zelja, makaronov, svinjske masti, drv, ovsu, sena in slame. Tozadevne ponudbe je staviti intendanturi dravske divizije v Ljubljani, (Kazina, I. nadstropje).

Komanda dravske divizije.

Ženitna ponudba!

Inteligenten, 28 let star trgovec v malem mestu Slovenije išče gospodično, ki ima veselje do trgovine, je zdrava in čedne zunanosti ter ne nad 28 let stara, v svrhu ženitve. Radi povečanja trgovine je treba nekaj premoženja. Samo resne ponudbe, če mogoče s sliko pod »Lepa prihodnost 100« na Anončni zavod Drago Beseljak Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 293

Dva mizararska pomočnika

za elegantno pohištvo se sprejmeta takoj v trajno delo. Plača po spretnosti, hrana in stanovanje prosto. Andrej Kurum, splošno mizarstvo, Vičnja gora 353

Prada se palisandrova jedilnica in mahagonijeva spalnica. Gradišče 8A, II. nadstr. 354

Gospodična, večja strojepisja, brez prakse, želi brezplačnega mesta. Cenjene ponudbe na upravo »Sl. Nar.« pod »Strojepisja/332«. 352

Moji semenski cenovnik za leto 1920 brezplačno. Semenska trgovina Al. Korsika v Ljubljani, Bleiweisova c. 3. 351

Bančni uradnik išče mobilirano sobo pri boljši rodbini. Pismene ponudbe na upr. »Sl. Nar.« pod »Bančni rodbina/347«. 347

Odda se s I. febr. solidnemu samske. mu gospodu mesečna soba v vili v bližini »Tivolija«. Ponudbe na upr. »Sl. Nar.« pod »Tivoli/346«. 346

Kupimo takoj motor 10 konjskih sil za surovo olje. Ponudbe na Kranjsko trgovico železne in bravarске robe v Kamniku 345

Na prodaj sta 2 avtomobila »Mercedes« s 6 sedeži, 45 PS in 35 PS, popolnoma novo opremljena in novi plašči. Tavcar, Maribor, Kopališka ul. 11. 340

Krava, dobra mlekarica, se kupi ali zamenja za drugo montfonsko pasmo. Ponudbe na V. Bogoviti, Ljubljana, Selensburgova ul. 6. 285

Krava

dobra mlekarica, se kupi ali zamenja za drugo montfonsko pasmo. Ponudbe na V. Bogoviti, Ljubljana, Selensburgova ul. 6. 285

Stara hita železo kupuje v vsaki množini in po najboljših cenah Železnarna na Moti ob Dravi 225

Plačam vsako ceno za mesečno sobo brez nestrne. Ponudbe pod »R. M.« na Anončni ekspedicijski, Al. Matelič, Ljubljana 297

Stare kovine, baker, medovina, kosti, kupuje po najvišjih cenah Breznik & Fritsch, trgovina z železnino Ljubljana, Cankarjevo nabr. št. 1. 10510

Karbid na deželo in drobno ter karbidne svetilke Fritsch, Ljubljana, Cankarjevo nabr. št. 1. 10511

Poziv. G. Anton Linardič, (Lošinj - Trst, naj se čimprej zglašijo v pisarni svojega zastopnika. 301

Otroški voziček

že rabljen a dobro ohranjen, se kupi. Ponudbe z navedbo cene pod »Otroški voziček/290« na upravo »Slov. Naroda«.

Tvornica perla

M. Alešovec sprejme več delavk za izdelovanje perla, vezilje in likarico za neškodljivo nerilo. Kupuje tudi dobro ohranjene Singerjeve stroje. 281

Zahvala.

Vsem, ki so nam o priliki prebriske izgube naše ljube žene, mamice in hčere, gospe

Pavle Remše

stali ob strani in nam pomagali nositi težko gorje, naša najiskrenejša zahvala. Bog povrni!

Maribor, 12. januarja 1920.

Redbini Remše-Trebej.

SAVA, lesna trgovska in industrijalna družba v Ljubljani naznanja tužno vest, da je njen zaslužni član, gospod

E. HIENG sen. trgovec in posestnik,

včeraj dne 14. t. m. preminul.

Bodi mu blag spomin!

LJUBLJANA, 15. januarja 1920.

Več izvežbanih prodajalk sprejme ve leobrat. — Ponudbe s prepisi spricval pod »Prodajalka 1000« uprav. Slov. Naroda.

Večja množina bukavih drva se prodaj. Ponudbe na Fredinand Ferjan, Jesenice, Gorenjsko. 256

Zanesljiv urarski pomočnik se takoj sprejme. Ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod št. 270. 321

Kupujemo v vsaki množini. Debla morajo imeti v premeru najmanj 25 cm, dolga poljubno, vendar ne krajša od 1 m 20 cm. Ponudbe z navedeno ceno za 1 kubični meter (franko vagon oddajna postaja) prosimo na naslov: Tovarna kopit B. Winkla, Sevnica.

Proda se malo rabljen pisalni stroj »Kanzler« (Schnellschreibmaschine Mod. 3) z latinskoslavanskimi črkami, za ceno 7000.— K. Ogleda se lahko stroj v drogeriji »Adrija« pri gosp. Cvančara, Selensburgova ulica. Proda se nerabljena sobna kredenčna omara (Schubladkasten mit Aufsatzkasten) iz črešnjevega lesa, lepo delo. Cena 3.500 K. Naslov pri upravnishvu »Slov. Naroda« 362

Kontoristinja

s prakso, prvovrstna samostojna moč, popolnoma večja slovenskega, nemškega in vsaj deloma hrvaškega jezika v govoru in pisavi, stenografije, strojepisja kot vseh pisarniških del, se pod zelo ugodnimi pogoji takoj sprejme. Ponudbe na upravnishvo »Slovenskega Naroda« pod »št. 260.« 320

Bukovino in gabrovino

Proda se malo rabljen pisalni stroj »Kanzler« (Schnellschreibmaschine Mod. 3) z latinskoslavanskimi črkami, za ceno 7000.— K. Ogleda se lahko stroj v drogeriji »Adrija« pri gosp. Cvančara, Selensburgova ulica. Proda se nerabljena sobna kredenčna omara (Schubladkasten mit Aufsatzkasten) iz črešnjevega lesa, lepo delo. Cena 3.500 K. Naslov pri upravnishvu »Slov. Naroda« 362

Proda se

Kupi se takoj večja množina lopat, krampov, samokolnic novo ali rabljeno. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Razne stvari 344«

Natječaj.

Na vlastelstvu Lašnici z. p. Zaprtili ima se popuniti slijedeče mjesta: Jedno mjesto vinogradara i pivničara, isti mora imati teoretičku i praktičnu naobrazbu. Prednost ima koji je neoženjen. Dobije obokrbu u naravi i plaću a gotovom.

Dva mjesta vinčara, koji treba da su podupno upućeni u vinogradarski posao. — Isti imadu prednost, koji su neoženjeni te koji neimaju malu djecu. — Dobija plaću ko i deputat u gotovu. — 334

Kupim 100 vagonov stavbnega lesa

(moralen, oeske tramovi, itd.) proli takojšniji oddaji in plačilu. Ponudbe se sprejmejo v hotelu ali kavarni »Slon« od 9—10 ure in v hotelu Tratnik od 12—14 ure pri g. Luinu. 349

Proda se velika množina sukanca

prava angleška znamka (Schaufel), bele in črne barve od št. 10 do 100 ter so komadi po 1000 ali 300 jardov. Sukanec leži v Trstu ter se prodaja samo proti plačilu v lirah. Natančna pojasnila se dobe v hotelu ali kavarni »Slon« od 9—10 ure in v hotelu Tratnik od 12—14 ure pri g. Luinu. 349